

SAROO BRIERLEY

cu Larry Buttrose

L I O N: **DRUMUL SPRE ACASĂ**

Ediție pentru tinerii cititori

BOOKZONE

BUCUREȘTI, 2021

Cuvânt-înainte

Închipuiți-vă că sunteți complet pierdut fiind doar un copilăș. Mă minunez acum când mă gândesc cum am reușit să supraviețuiesc și apoi să înfloresc. Când eram pe străzi, atât de înfometat și de singur, mă întrebam ce avea să mi se întâmple. Aveam să fiu bine? Eram singur în fiecare zi, deși mă găseam printre mii de oameni. Realmente trebuia să mă încred în instinctele mele și să mă bizui pe ele. Când am fost dus la Liluah Home (centru de detenție pentru minori — *n.tr.*), aproape că a fost o ușurare pentru că nu mai trebuia să mă confrunt cu teama de necunoscut.

Când mi s-a oferit opțiunea de a accepta o familie nouă, am avut o speranță reală privind viitorul meu – m-am gândit că poate voi fi din nou iubit și cineva va avea grijă de mine. Ideea că niște persoane total străine ar vrea să aibă grijă de mine ca de propriul lor fiu era pentru mine ceva greu de crezut. Sunt foarte bucuros că am acceptat ocazia de a face din nou parte dintr-o familie și de a-mi începe noua viață.

Am scris această carte ca să arăt cât de puternic poți să fii dacă ești foarte hotărât să faci ceva și îți folosești toate resursele și șansele care se ivesc. Am ajuns de la un copil fără șanse la educație la un bărbat puternic și sănătos care a scris o carte – OHO! Sper că povestea mea vă va aduce lămuriri în multe privințe.

PROLOG

Stăteam întins într-un pat incredibil de moale – propriul meu pat – și îmi plimbam privirea prin încăpere. Înainte nu avusesem niciodată camera mea. Cea mai mare parte din cei cinci sau șase ani ai mei dormisem într-o încăpere mică împreună cu familia mea, apoi mai târziu dormisem într-un dormitor împreună cu mulți alți copii. Singura perioadă când am dormit singur a fost când trăiam pe străzile din Calcutta.

M-am uitat spre dulapul unde îmi fuseseră arătate hainele cele noi, unele călduroase pentru clima din Tasmania. Pe podea erau cutii cu jucării și cărți ilustrate. Tot nu-mi venea să cred că sunt pentru mine și că puteam să mă uit la ele și să mă joc cu ele după pofta inimii. Într-un fel mă așteptam să vină un puști mai mare și să le ia. Încă nu, mă obișnuisem cu ideea că sunt în siguranță, darămite că am lucruri doar ale mele.

Îmi era frică de întuneric, așa că ușa camerei mele era lăsată deschisă și o fâșie de lumină de pe hol lucea pe podea – lumină electrică strălucitoare, nu o lumânare sau o lampă cu kerosen. Pe unul dintre pereții camerei mele era un tablou mare și colorat, plin cu un scris ciudat: o hartă. Într-o bună zi, aveam să înțeleg ce este o hartă și să înțeleg că închidea în ea secretele trecutului meu: de unde venisem, cine eram și pe cine lăsasem în

Saroo Brierley

urmă. Dar, pentru moment, eram prea obosit ca să-mi pese. Am închis ochii și am adormit.

BOOKZONE

Primele amintiri

Aveam o hartă a Indiei pe peretele din camera mea pe când eram copil, la Hobart. Mama – noua mea mamă – o pusese acolo ca să mă ajute să mă simt ca acasă. Însă, când am ajuns în Tasmania, nici măcar nu știam ce este aceea o hartă, cu atât mai puțin forma Indiei. Nu fusesem niciodată la școală, nu știam să citesc sau să scriu sau să vorbesc englezește. Era în 1987 și mi-au spus că am șase ani. Nu știam sigur câți ani am. În actele mele oficiale data nașterii era 22 mai 1981, dar era o presupunere a autorităților indiene, care se baza pe ziua când ajunsesem la orfelinat, un băiețel rătăcit, neștiutor, derutat, pierdut; îmi estimaseră vârsta și anul nașterii, iar eu nu le-am schimbat niciodată. Nu fusesem în stare să spun prea multe despre cine eram și de unde veneam. Prima oară când am auzit numele de Calcutta a fost când noua mea mamă și noul meu tată mi-au arătat pe hartă și mi-au spus că de acolo veneam. Dar greșeau. Nu veneam din Calcutta, ci dintr-un loc mult mai îndepărtat, iar povestea despre cum ajunsesem acolo era incredibilă.

La început, mama și tata nu au știut cum mă pierdusem. Tot ceea ce știau – tot ce știa toată lumea – era că fusesem adunat de pe străzile din Calcutta și, după ce încercările de a-mi găsi familia au eșuat, am fost dus

la orfelinat și apoi pus pe lista de adopții. Din fericire pentru noi toți, am fost adoptat de familia Brierley.

Mama decorase casa cu ornamente indiene – statui hinduse, podoabe și clopoței de alamă și nenumărate mici figurine reprezentând elefanți. Întinsese peste comoda din camera mea o pânză indiană cu imprimeuri, iar alături pusese o marionetă sculptată din lemn, îmbrăcată într-un costum viu colorat. Toate aceste lucruri erau oarecum familiare, deși nu mai văzusem niciodată ceva exact la fel. Habar nu aveam că este ceva neobișnuit să ai astfel de obiecte într-o casă din Australia.

La început, mama nu s-a preocupat foarte serios să mă învețe englezește. Era mult mai important să mă facă să mă simt bine și să aibă grijă de mine, să-mi câștige încrederea, iar pentru asta nu ai nevoie de cuvinte. Cunoștea un cuplu de indieni din cartier, Saleen și Jacob, și îi vizitam cu regularitate ca să mâncăm mâncare indiană împreună. Aceștia vorbeau cu mine în limba mea maternă, hindi, punând întrebări simple și traducând indicații, precum și orice voiau mama și tata să știu despre cum avea să fie viața noastră împreună. Cum eu mă trăgeam dintr-un mediu foarte modest, nici hindi nu vorbeam cine știe ce, dar faptul că puteam să înțeleg și să fiu înțeles m-a ajutat să mă obișnuiesc cu noua mea casă și noua mea familie. Dacă noii mei părinți nu reușeau să comunice prin gesturi și zâmbete, Saleen și Jacob erau mereu în preajmă să dea o mână de ajutor.

Mama și tata au fost foarte afectuoși, încă de la bun început, mă îmbrățișau neconținut, ajutându-mă să mă simt în siguranță, ocrotit, iubit și, mai presus de orice, *dorit*. Acest lucru însemna mult pentru un copil care fusese pierdut și simțise pe propria piele ce înseamnă să nu-i pese nimănui de el. Foarte curând aveam deplină încredere în ei și între noi s-a format o legătură puternică. Chiar și la vârsta de șase ani, am înțeles că mi se

oferise — lucru rar — o a doua șansă. Am devenit rapid Saroo Brierley.

Așa cum fac copiii, am prins noua mea limbă foarte repede. Dar la început am vorbit foarte puțin despre trecutul meu din India. Părinții mei nu voiau să mă forțeze să vorbesc despre asta până nu eram pregătit și se pare că eu nu acordam acestui aspect prea multă atenție. Mama își amintește de un moment, de la vârsta de șapte ani, când din senin am devenit abătut și am strigat „Me begot!” (Am uitat!). Mai târziu, a aflat că eram supărat pentru că uitasem drumul spre școala din apropierea casei mele din India, unde obișnuiam să mă duc să mă uit la elevi. Am căzut de acord atunci că probabil oricum nu mai conta, dar undeva în străfundurile sufletului meu conta. Tot ce-mi rămăsese din trecut erau amintirile și, când eram singur, mă gândeam neconținut la ele, încercând să mă asigur că nu am „beget”.

De fapt, trecutul nu a fost niciodată departe de gândurile mele. Noaptea, îmi reveneau amintirile și cu greu reușeam să mă calmez ca să pot dormi. Ziua era în general mai bine, cu multe activități care să-mi distragă atenția, însă mintea mea era permanent ocupată. Eram hotărât să nu uit nici măcar un lucru legat de familia mea, casa mea sau de noaptea aceea crucială în care m-am pierdut. Unele dintre aceste amintiri erau frumoase, iar altele, urâte — numai că acestea nu puteau fi separate, iar eu nu eram pregătit să renunț nici măcar la una. Și așa majoritatea experiențelor copilăriei mele din India mi-au rămas în memorie ca un tablou aproape complet — limpezi și proaspete și, uneori, foarte amănunțite.

Protejat și în siguranță în noua mea casă din Hobart, mi s-a părut că poate într-un fel nu era bine să petrec atât de mult timp gândindu-mă la trecut — că poate noua mea viață ar avea nevoie să-mi păstrez vechea viață ferecată undeva —, așa că am ținut pentru mine gândurile

de peste noapte. La început, cum nu știam limba, oricum nu puteam să vorbesc despre trecut.

Mai mult decât orice, îmi doream să o găsec din nou pe mama, dar în momentul în care mi-am dat seama că era imposibil, am știut că trebuie să fac tot ce se poate ca să supraviețuiesc, astfel încât într-o bună zi să fiu în stare să încerc să o găsec.

Din când în când, gândurile nopții se revărsau și peste zi. Îmi amintesc că mama și tata m-au dus să vedem filmul hindi *Salaam Bombay*. Imaginile cu un băiețel care încerca să supraviețuiască singur într-un oraș mare, în speranța că se va întoarce la mama lui, mi-au readus în minte amintiri tulburătoare cu atâta intensitate, încât am plâns în întunericul sălii de cinema, fără ca părinții mei bine intenționați să-și dea seama din ce cauză.

Muzica tristă de orice fel, în special muzica clasică, îmi stârnea emoțiile și amintirile. Mă afecta serios și când vedeam sau auzeam bebeluși plângând. Dar cumva lucrul care mă tulbura cel mai mult era să văd familii cu mulți copii. Presupun că acest lucru îmi amintea de ceea ce pierdusem, deși eram conștient de norocul avut.

M-am adaptat la noua mea țară și cultură cu destulă ușurință, cel mai probabil pentru că am înțeles că-mi era mult mai bine în Australia decât în India. Se prea poate ca alți părinți adoptivi să fi sperat că eram suficient de mic ca să uit, și astfel să pot începe o viață nouă în Australia. Dar mama și tata aleseseră să adopte un copil din India cu un motiv. Nu doreau să-mi șteargă trecutul sau să-mi ignore cultura. Au făcut însă tot ce au putut să-mi păstreze trecutul viu, să înțeleagă și să împărtășească cu mine cultura mea.

Încet-încet am început să vorbesc despre trecut. Cam la o lună de la sosirea mea, i-am descris lui Saleen pe larg familia mea indiană – mama, sora, doi frați – și cum fusem despărțit de fratele meu și mă pierdusem.

Nu aveam resursele pentru a explica prea multe și, cu blândețe, Saleen m-a lăsat să mă îndrept încotro voiam, în loc să mă preseze. Treptat, pe măsură ce engleza mea se îmbunătățea, le-am spus mamei și tatălui alte câteva lucruri, cum ar fi faptul că tatăl meu își părăsise familia când eu eram foarte mic. Totuși, în cea mai mare parte din timp mă concentram pe prezent: să merg la școală, să-mi fac prieteni și să descopăr dragostea pentru sport.

Apoi, într-un weekend ploios la puțin peste un an după ce ajunseseam la Hobart, am surprins-o pe mama – și pe mine – destăinuindu-mă despre viața mea în India. Poate că acum mă simțeam în siguranță și știam destul de bine engleza ca să vorbesc despre experiențele mele. I-am povestit mai mult decât o făcusem vreodată despre familia mea indiană: despre faptul că eram atât de săraci, încât de multe ori făceam foamea, sau despre cum mama mă pune să mă duc pe la vecini cu o oală și să cerșesc orice fel de resturi de mâncare. Povestea mă tulbura, așa că mama mă ținea în brațe. Mi-a sugerat să desenăm împreună o hartă a locului de unde veneam, iar în timp ce ea desena, eu i-am arătat unde anume pe stradă se găsea locuința familiei mele, pe unde o luai ca să ajungi la râul unde se jucau toți copiii și unde era podul pe sub care treceai ca să ajungi la gară. Am trasat ruta cu degetele, apoi am desenat planul casei mele în detaliu. Am indicat locul unde dormea fiecare membru al familiei mele – chiar și ordinea în care ne întindeam seara. Dat fiind că engleza mea s-a mai îmbunătățit, ne-am întors la hartă și am perfecționat-o. Dar în iureșul de amintiri stârnite de schițarea hărții, curând îi povesteam mamei cum mă pierdusem. Se uita la mine uluită și în același timp lua notițe. A desenat o linie sinuoasă pe hartă, care arăta spre Calcutta, și a scris „o călătorie foarte lungă”.

Poate că harta aceea mică desenată de mână m-a ajutat să pricep sensul hărții mari a Indiei de pe

peretele camerei mele. În copilărie, mi s-au perindat prin fața ochilor sutele de nume de locuri de pe ea. Cu mult înainte de a le putea citi, am știut că V-ul imens al subcontinentului indian era un loc plin de orașe mari și mici, cu deșerturi și munți, fluvii și păduri – Gangele, Himalaya, tigri, zei! A ajuns să mă fascineze. Obişnuiam să mă uit fix la hartă, pierdut în gândul că undeva, printre toate denumirile acelea, era locul de unde venisem eu, locul nașterii mele. Știam cum se numește, sau credeam că știu, dar nu aveam habar dacă numele pe care îl cunoșteam era al unui mare oraș, al unui orașel, sau al unui sat, ori poate chiar al unei străzi. Totodată nu aveam nici cea mai mică idee unde să mă apuc să-l caut pe harta aceea mare.

La vreo două luni după ce mama și cu mine am desenat harta, am zburat la Melbourne ca să vizităm alți copii care fuseseră adoptați din același orfelinat din Calcutta ca și mine. Sporovăiala veselă în hindi cu tovarășii mei adoptați a readus intens trecutul înapoi. I-am spus mamei că nici vorbă să fiu din Calcutta – ajunseseam acolo cu trenul dintr-o gară din apropiere de „Ginestlay”, numele locului unde se afla casa mea. Când m-a întrebat ce tot spun, i-am răspuns foarte încrezător, deși un pic ilogic: „Dacă mă duci acolo, o să-ți arăt. Știu drumul.” I-am mai spus că este posibil ca gara să se numească ceva de genul „Bramapour, Berampur”... nu eram sigur. Tot ce știam era că se află foarte departe de Calcutta și nimeni nu fusese în stare să mă ajute să-l gădesc.

Când am rostit cu voce tare numele locului de unde veneam pentru prima oară de când sosisem în Australia, a fost ca și cum aș fi deschis o supapă de evacuare. Curând după aceea, i-am povestit o versiune și mai completă a evenimentelor unei profesoare de la școală pe care o plăceam. Preț de mai bine de o oră și jumătate, și ea a luat

notițe, cu aceeași expresie de uluială. Oricât de bizară mi se părea Australia, pentru mama și profesoara mea, să mă audă vorbind despre India, probabil că a fost ca și cum ar fi încercat să înțeleagă lucruri care se petrecuseră pe altă planetă.

Nu-mi dădusem seama cât de neobișnuită era povestea mea – pe mine mă bulversa, dar mă gândeam că nu este decât o parte din viață. Abia mai târziu, când am început să-mi deschid sufletul în fața oamenilor în legătură cu experiențele mele, am văzut în ochii lor că era ceva extraordinar.

Povestea pe care le-am spus-o era despre oameni și locuri pe care le revăzusem în minte în mod repetat de când ajunsesem în Australia. Am crescut, dar am continuat să mă gândesc la toate, păstrând vii amintirile. Bineînțeles că există și lacune – cine își amintește toate amănunțele vieții sale din prima copilărie? Uneori sunt nesigur pe unele detalii, cum ar fi ordinea în care s-au petrecut incidentele sau câte zile s-au scurs între ele. Dar o mare parte din povestea mea și ce mi s-a întâmplat când eram un băiețel îmi rămân atât de viu în memorie, încât văd în fața ochilor casa, pe mama, pe sora mea mai mică și pe cei doi frați mai mari ca într-un vis luminos.